

Sąd Okręgowy w Radomiu

<https://radom.so.gov.pl/sor/obsługa-interesantow/informacje-dodatkowe/lawnicy/5449,Podstawy-prawne.html>
27.04.2024, 06:43

Podstawy prawne

Postawa prawna: Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U.2015.133 z późn. zm.)

PRAWA I OBOWIĄZKI ŁAWNIKA

PODSTAWOWE PRAWA I OBOWIĄZKI ŁAWNIKÓW

1. W zakresie orzekania ławnicy są niezawiśli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom.
2. Głos ławnika w naradzie i głosowaniu nad wyrokiem ma taką samą wagę jak głos sędziego zawodowego.
3. Ławnik nie może przewodniczyć na rozprawie i naradzie ani też wykonywać czynności sędziego poza rozprawą, chyba że ustawy stanowią inaczej.
4. Wobec osoby pełniącej funkcję ławnika postępowania sprawdzającego przewidzianego w ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228) nie przeprowadza się. Przed przystąpieniem do pełnienia obowiązków ławnik zapoznaje się z przepisami o ochronie informacji niejawnych i składa oświadczenie o znajomości tych przepisów. Informacje niejawne mogą być udostępnione ławnikowi tylko w zakresie niezbędnym do pełnienia funkcji ławnika.

WYZNACZANIE ŁAWNIKÓW DO UDZIAŁU W ROZPRAWACH

5. Ławnik może być wyznaczony do udziału w rozprawach do dwunastu dni w ciągu roku; liczba tych dni może być zwiększona przez prezesa sądu tylko z ważnych przyczyn, a zwłaszcza w przypadku konieczności zakończenia rozprawy z udziałem tego ławnika (dotyczy postępowań karnych).
6. Wyznaczając ławnika do udziału w rozprawie,

Pliki do pobrania

[Informacja o instytucji ławnika - broszura Ministerstwa Sprawiedliwości do pobrania pdf. 1.83 MB, 15.11.2021](#)

zawiadamia się o tym jednocześnie pracodawcę zatrudniającego ławnika.

7. Prezes sądu może wyznaczyć ławnika dodatkowego do rozprawy, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że będzie ona trwać czas dłuższy. W razie potrzeby można wyznaczyć dwóch ławników dodatkowych; w takim razie należy wskazać kolejność, w której będą oni wstępować do udziału w naradzie i głosowaniu. Ławnik dodatkowy bierze udział w naradzie i głosowaniu, jeżeli jeden z ławników nie może uczestniczyć w składzie sądu. (dotyczy ławników wydziałów karnych).

NALEŻNOŚCI ŁAWNICZE

8. Pracodawca zatrudniający ławnika jest obowiązany zwolnić go od pracy na czas wykonywania czynności w sądzie. Za czas zwolnienia od pracy ławnik zachowuje prawo do świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyjątkiem prawa do wynagrodzenia.

9. Ławnik otrzymuje rekompensatę pieniężną za czas wykonywania czynności w sądzie, którymi są: udział w rozprawie lub posiedzeniu, uczestnictwo w naradzie nad wyrokiem, sporządzenie uzasadnienia lub uczestnictwo w posiedzeniu rady ławniczej, jeżeli został do niej wybrany.

10. Ławnicy zamieszkali poza siedzibą sądu otrzymują diety oraz zwrot kosztów przejazdu i noclegu według zasad ustalonych w tym zakresie dla sędziów.

11. Należności - rekompensatę (dotyczy wszystkich ławników), dietę oraz zwrot kosztów przejazdu i noclegu (dotyczy ławników zamieszkałych poza miejscowością, w której znajduje się siedziba sądu)- przyznaje prezes właściwego sądu. Od decyzji prezesa sądu rejonowego przysługuje odwołanie do prezesa sądu okręgowego, a gdy decyzję w pierwszej instancji wydał prezes sądu okręgowego lub prezes sądu apelacyjnego - do Ministra Sprawiedliwości.

CZAS TRWANIA KADENCJI ŁAWNIKÓW

12. Kadencja ławników sądów okręgowych i rejonowych trwa cztery lata kalendarzowe następujące po roku, w

którym dokonano wyborów, jednak mandat ławnika wybranego dodatkowo wygasa z upływem kadencji ogółu ławników. Po upływie kadencji ławnik może brać udział jedynie w rozpoznawaniu sprawy rozpoczętej wcześniej z jego udziałem, do czasu jej zakończenia (dotyczy ławników wydziałów karnych).

WYGAŚNIĘCIE MANDATU - ODWOŁANIE ŁAWNIKA

13. Mandat ławnika wygasa w razie prawomocnego skazania za przestępstwo bądź wykroczenie, w tym również za przestępstwo lub wykroczenie skarbowe. Rada gminy, która wybrała ławnika, stwierdza wygaśnięcie mandatu z tego powodu i informuje o tym prezesa właściwego sądu.

14. Rada gminy, która wybrała ławnika, może go odwołać na wniosek prezesa właściwego sądu, w razie: niewykonywania obowiązków ławnika, zachowania godzącego w powagę sądu, niezdolności do wykonywania obowiązków ławnika. Wniosek prezesa sądu o odwołanie ławnika jest składany łącznie z opiniami właściwej rady ławniczej oraz kolegium właściwego sądu okręgowego albo z oświadczeniem prezesa właściwego sądu, że taka opinia lub takie opinie nie zostały wydane w terminie 21 dni od dnia doręczenia wniosku do zaopiniowania. W przypadku braku opinii prezes właściwego sądu przedkłada radzie gminy wraz z wnioskiem potwierdzenie jego doręczenia podmiotowi uprawnionemu do wydania opinii. Niewydanie opinii w terminie uważa się za niezgłoszenie uwag do wniosku.

15. Przed podjęciem uchwały w sprawie wniosku o odwołanie ławnika przewodniczący rady gminy umożliwia wysłuchanie ławnika (w razie niemożności osobistego stawiennictwa ławnik może działać przez pełnomocnika) i jego udział w posiedzeniu właściwej komisji i w sesji rady gminy, na których taki wniosek będzie opiniowany i rozpoznawany. O terminach posiedzenia komisji i sesji rady gminy ławnik jest powiadamiany na piśmie, co najmniej z siedmiodniowym wyprzedzeniem, w trybie i w sposób przewidziany w Kodeksie postępowania administracyjnego.

16. Przed upływem kadencji mandat ławnika wygasa z

dniem doręczenia mu zawiadomienia prezesa sądu o skreśleniu z listy ławników wskutek zrzeczenia się mandatu z ważnych przyczyn lub odwołania ławnika przez radę gminy.

NIEPOWOŁYWANIE ŁAWNIKA DO PEŁNIENIA OBOWIĄZKÓW

17. W czasie trwania kadencji nie powołuje się ławnika do pełnienia obowiązków w przypadku: ujawnienia okoliczności, które nie pozwalały na jego wybór, wszczęcia postępowania o odwołanie ławnika - do czasu podjęcia przez radę gminy uchwały w przedmiocie odwołania, wszczęcia przeciwko ławnikowi postępowania o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe - do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy.

SAMORZĄD ŁAWNICZY

18. Ławnicy każdego sądu wybierają ze swego grona radę ławniczą, jej przewodniczącego i zastępców. Istnieje konieczność zorganizowania się ławników każdego sądu w ramach samorządu ławniczego. Rady ławnicze muszą być powołane odrębnie dla każdego sądu. Ustawa nie przewiduje wspólnej reprezentacji rad ani zależności między poszczególnymi radami.

Ławnika z sądem wiąże stosunek publiczno - prawny.

Metadane

Data publikacji : 15.11.2021
[Rejestr zmian](#)

Podmiot udostępniający informację:
Sąd Okręgowy w Radomiu

Osoba wytwarzająca/odpowiadająca za informację:

Osoba udostępniająca informację:
Serwis Techniczny Serwis Techniczny JSK

[Następny Strona](#)